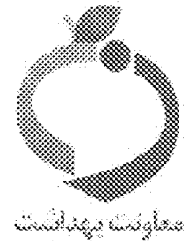

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره ۳۰۰/۴۵۳۸

تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱

شماره
تاریخ
دارد

جناب آقای سعید ممینی

رئیس محترم اتاق اصناف ایران

موضوع: ابلاغ پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

با سلام و احترام

با عنایت به مصوبات پنجاه و دومین جلسه ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا (نامه پیوست شماره ۱۱۹۴۰۶ تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۰ رئیس محترم دفتر و سرپرست نهاد ریاست جمهوری) بند ۵-۱ مبنی بر تنظیم و ابلاغ دستورالعمل‌های فعالیت‌ها و مشاغل، به پیوست "پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی و نظایر آن" که با حضور و تایید نمایندگان آن اتاق تهیه شده است جهت استحضار و دستور اجرا ابلاغ می‌گردد. شایسته است دستور فرمایید ضمن ابلاغ به اتاق اصناف سراسر کشور، مسئولین اتحادیه‌های هر شهرستان بر حسن اجرای پروتکل در واحدهای تحت پوشش نظارت مستمر داشته و همکاری لازم با کارشناسان بهداشت محیط به عمل آورند. برخورد قاطع با متخلفین در دستور کار قرار گرفته و مورد انتظار می‌باشد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت

رونوشت:

جناب آقای حسین ذوالفقاری معاون محترم امنیتی و انتظامی و رئیس کمیته امنیتی، اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا وزارت کشور: جهت استحضار

جناب آقای بابک دین پرست دبیر محترم قرارگاه عملیاتی ستاد مبارزه با بیماری کرونا وزارت کشور: جهت استحضار

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس)

فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی و نظایر آن

معاونت بهداشت

نسخه دوم - بهمن ماه ۱۳۹۹

کد ۳۰۶/۲۳۰

فهرست

۲	مقدمه.....
۲	دامنه کاربرد.....
۲	فاصله‌گذاری اجتماعی.....
۴	غربالگری، مراقبت و بازتوانی.....
۴	۱. غربالگری شاغلین در همه گیری کووید-۱۹.....
۵	۲. مراقبت از گروه‌های آسیب پذیر.....
۵	۳. بازتوانی در شاغلین با سابقه کووید-۱۹.....
۵	اقدامات کنترلی سلامت محیط و کار.....
۵	۱. بهداشت و حفاظت فردی.....
۷	۲. بهداشت موادغذایی.....
۸	۳. بهداشت ابزار و تجهیزات.....
۸	۴. بهداشت ساختمان.....
۹	نکات مهم.....
۱۰	آموزش بهداشت.....
۱۳	پیوست ۱: روش درست شستشوی دست ها.....
۱۵	پیوست ۲: پوشیدن و درآوردن تجهیزات حفاظت فردی.....
۱۵	مراحل پوشیدن وسایل حفاظت فردی (PPE) توصیه شده.....
۱۶	مراحل درآوردن وسایل حفاظت فردی (PPE) توصیه شده.....
۱۸	پیوست ۳: گندزدهای سطوح.....
۲۱	جدول ۱- راهنمای غلظت و مصرف هیپوکلریت سدیم.....
۲۱	جدول ۲- راهنمای تهیه مواد گندزدا.....
۲۲	پیوست ۴: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس.....

مقدمه

شناسایی راه‌های انتقال عامل ایجادکننده بیماری نقش مهمی در کنترل آن دارد. به‌عنوان یک اصل کلی، ویروس‌های تنفسی به‌طور عمده از طریق ریز قطرات سرفه یا عطسه و یا لمس اشیاء آلوده منتقل می‌گردند. بر اساس دانسته‌های کنونی، بیماری نوپدید کووید-۱۹ از یک طیف ملایم تا شدید با علایمی همچون تب، سرفه، تنگی نفس می‌تواند بروز نماید و در موارد شدیدتر ممکن است منجر به ذات‌الریه، نارسایی کلیه و مرگ گردد. درصد مرگ ناشی از این بیماری هنوز به‌طور دقیق مشخص نشده‌است. با عنایت به آخرین اطلاعات، انتقال ویروس کرونا از انسان به انسان از طریق سرفه، عطسه، تخلیه ترشحات بینی و دهان در محیط می‌باشد. این ویروس می‌تواند در فاصله ۱ تا ۲ متری از طریق سرفه یا عطسه منتقل شود. راه دیگر انتقال، تماس دست‌ها با محیط و سطوح آلوده به ویروس مانند تجهیزات، دستگیره درها، میز و صندلی، شیرآلات، نرده پله‌ها، پریز و کلیدهای برق و کلیه وسایلی است که به‌طور عمومی و مشترک استفاده می‌شود (مانند اسکناس، اسناد و مدارک دست به دست شده و نظایر آن)؛ بنابراین حائز اهمیت است پس از تماس با هر فرد یا اشیاء مشکوک، دست‌ها با آب و صابون شستشو گردد.

- همه مراکز مرتبط ملزم به رعایت این پروتکل بوده و در صورت عدم توانایی رعایت الزامات مرتبط حق فعالیت را نداشته و مسئولیت این موضوع با مسئول / متصدی / مدیر امکان می‌باشد.
- اتحادیه مکلف هست تالارهای تحت پوشش که دارای شرایط اجراء و رعایت پروتکل را ندارند به مرکز بهداشت شهرستان / محل ارائه نماید.

دامنه کاربرد

این راهنما جهت پیشگیری و کنترل کووید-۱۹ (کرونا ویروس) در تالارهای پذیرایی و مراکز (باغ تالار، تالار رستوران و مواردی نظیر آن) و مواردی مشابه آن بوده و سایر قوانین، آیین نامه‌ها، مقررات، دستورالعمل‌های مرتبط با بهداشت محیط و بهداشت حرفه‌ای به قوت خود باقی است.

فاصله‌گذاری اجتماعی

یکی از راه‌های کاهش مواجهه و قطع زنجیره انتقال، رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی است. از آنجا که بسیاری از شاغلین و مراجعین در معرض بیماری کووید-۱۹ هستند و این اماکن جزء یکی از اماکن تجمع محسوب شده که می‌تواند سبب انتقال بیماری گردد و از طرفی حفظ سلامت آحاد جامعه از

اهمیت بالایی برخوردار است، لازم است مقررات ویژه‌ای از طریق فاصله‌گذاری اجتماعی علاوه بر رعایت اصول بهداشتی برای کاهش مواجهات، متناسب با سطح اضطرار و درجه اهمیت فعالیت در نظر گرفته شود. در این راستا لازم است موارد زیر رعایت شود:

- رعایت فاصله‌ی حداقل ۲ متر بین کارکنان رعایت گردد.
- کنترل ورودی و خروجی (ترتیب خروج از میزهای نزدیک به در خروجی و به ترتیب و با نظارت مسئول سالن انجام و از تجمع مهمان‌ها جلوگیری شود).
- در صورت وجود از در ورود و خروج مجزا در هر سالن استفاده شود
- در صورتی که مواجهه‌ها به چهره (کارکنان/ میهمانان) ناگزیر باشد باید در حداقل زمان ممکن صورت پذیرفته و حداقل فاصله‌ی ۲ متری رعایت گردد.
- از تجمع در محیط کار از جمله رختکن، آبدارخانه، انبار و یا اطراف محیط کار اجتناب گردد.
- در صورت فعال بودن اتاق استراحت کارکنان و شاغلین، رعایت فاصله ایمن حداقل ۲ متری رعایت گردد.
- در صورت فعال بودن سرویس ایاب و ذهاب کارکنان، از نصف ظرفیت سرنشین خودرو برای جایجایی کارکنان استفاده شود.
- افزایش تعداد سرویس‌های ایاب و ذهاب برای رعایت فاصله‌گذاری ایمن در جایجایی کارکنان صورت پذیرد.
- رعایت فاصله ایمن حداقل ۲ متر در قسمت‌های عمومی از جمله نمازخانه، سلف سرویس و مسیر ورود و خروج الزامی است.
- ارائه خدمات به صورتی انجام شود که صف ایجاد نشود .
- کاهش ظرفیت پذیرش مشتری به منظور کاهش تراکم جمعیت (۷۵ نفر در وضعیت آبی، ۵۰ نفر در وضعیت زرد به ازاء هر سالن) الزامی بوده و در ضمن رعایت حداقل ۴ متر مربع برای هر مهمان ضروری می باشد.
- رعایت ظرفیت برای فضای باز با رعایت فاصله تعریف شده حداقل ۲ متر بین افراد (۴ مترمربع برای هر مهمان) حداکثر در وضعیت آبی ۱۵۰ نفر، وضعیت زرد ۱۰۰ نفر الزامی می باشد.
- چیدمان میز غذا خوری و نشستن مهمان طوری باشد که فاصله حداقل ۲ متر بین صندلی‌ها و ۳ متر بین میزها رعایت گردد.

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

- و ترجیحا" استفاده از هر میز برای اعضای یک خانواده که در یک منزل سکونت دارند ضروری می باشد.
- یکی از بهترین روش های فنی و مهندسی جهت حذف و یا کاهش مواجهات مستقیم کارکنان با میهمان استفاده از موانع فیزیکی (شیشه‌ای یا پلاستیکی) برای کاهش مواجهات در بوفه/ کانتر می باشد.
- فاصله ایمن جهت پیشگیری از بروز بیماری رعایت گردد (رعایت فاصله ایمن بین میهمان ، کارکنان، به میزان حداقل ۲ متر).
- حداکثر زمان مراسم و حضور میهمانان در تالار پذیرایی به مدت سه ساعت می باشد لذا مدیریت زمان باید به گونه ای انجام شود که ظرف مدت سه ساعت میهمانان محل را ترک نمایند.
- رعایت محدودیت تردد هم بر اساس مصوبه ستاد ملی الزامی می باشد.

غریبالگری، مراقبت و بازتوانی

۱. غریبالگری شاغلین در همه گیری کووید-۱۹

- براساس طرح فاصله گذاری اجتماعی، پیش از ورود به محل کار، انجام فعالیت های زیر الزامی است:
- ۱- همه کارکنان موظفند در صورت وجود علائم تنفسی مرتبط با بیماری کووید-۱۹ یا وجود تماس نزدیک با بیمار، در بدو ورود به محل کار حتما به کارفرما و یا نماینده مدیریت تالار اعلام نمایند.
  - ۲- بررسی روزانه علائم شاغلین: نماینده کارفرما یا مدیر شاغلین را به صورت تصادفی و روزانه، تا پایان همه گیری، از حیث علائم تنگی نفس و سایر علائم تنفسی مورد ارزیابی قرار دهد. همچنین چنانچه براساس ارزیابی سامانه salamat.gov.ir نیاز به قرنطینه خانگی وجود داشت، فرد از ورود به محل کار خودداری و کارفرما/ مدیر را مطلع نماید. در غیر این صورت کارفرما/ مدیر از ورود کارکنان بیمار به محل کار جلوگیری نماید.
  - ۳- جهت تب سنجی شاغلین و مهمانان ، تجهیز تمامی تالارها و سالن های پذیرایی در هر مترژی، به تب سنج الزامی است.
  - ۴- انجام تست سریع برای کارکنان حداقل یک یکبار در هفته صورت پذیرد.
  - ۵- گروه عکاسان، فیلم برداران و گروه موزیک مکلف هستند قبل از ورود به مراسم در تالار نتیجه تست سریع که حداکثر یک هفته از انجام آن گذشته باشد ارائه نماید. متصدی/ مدیر تالار یا سالن ها موظف می باشند از خدمات دارندگان دارای نتیجه تست منفی کرونا استفاده کنند.

۲. مراقبت از گروه‌های آسیب پذیر

دو گروه زیر با گواهی پزشک معتمد، به عنوان افرادی که در معرض ابتلا به بیماری کووید-۱۹ عارضه دار قرار دارند، در نظر گرفته شده است:

گروه الف - بیماران با بیماری زمینه‌ای:

- بیماری قلبی - عروقی

- فشارخون

- دیابت

- بیماری‌های تنفسی زمینه‌ای

- BMI > 40

گروه ب - بیماران با نقص ایمنی:

- تحت درمان با کورتیکواستروئید بیش از ۱۲/۵mg پردنیزولون در روز بیش از دو هفته

- شیمی درمانی

- بدخیمی‌ها

۳. بازتوانی در شاغلین با سابقه کووید-۱۹

تمامی شاغلین با احتمال ابتلا به بیماری کووید-۱۹ لازم است پس از طی دوران درمان و نقاهت، جهت بازگشت به کار براساس آخرین نسخه "راهنمای بازگشت به کار شاغلین با احتمال ابتلا به کووید-۱۹" ابلاغی از وزارت بهداشت مورد ارزیابی قرار گیرند و وضعیت شاغل برای بازگشت به کار مورد ارزیابی پزشکی قرار گیرد.

تبصره: تایید و یا عدم تایید بازگشت به کار کارکنان، بعد از گذراندن دوره درمان، نقاهت و قرنطینه (حداقل ۱۴ روز) حتما با استفاده از سامانه "ماسک" انجام گیرد.

اقدامات کنترلی سلامت محیط و کار

۱. بهداشت و حفاظت فردی

بهداشت فردی (برای کارکنان):

- از دست دادن و رو بوسی کردن با یکدیگر پرهیز شود.

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

- استفاده از وسایل حفاظت فردی ماسک و دستکش در تمام زمان های کشیک کاری برای تمام شاغلین از جمله عرضه کننده مواد غذایی، گارسون ها، آشپزان و کمک آشپزان، مسئولین چایخانه، بوفه و بار، و نظایر آن الزامی می باشد.
- لازم است همه کارکنان مسئول پذیرایی از کلیه تجهیزات ماسک، دستکش استفاده نمایند و پذیرایی در کوتاهترین زمان ممکن انجام گردد.
- تعویض ماسک در تواتر زمانی کوتاه و شستشوی دائمی دست ها و ضد عفونی دست ها با محلول های بر پایه الکل ضروری می باشد.
- شستن مرتب دست ها با آب و صابون مایع (طبق پیوست شماره ۱) و یا استفاده از مواد ضد عفونی کننده بر پایه الکل قبل از دست زدن به دهان، بینی و چشم و بعد از دست زدن به هر سطح و اشیاء و حتی گوشی تلفن و موبایل و بعد از دستشویی ضروری می باشد.
- نیروهای خدماتی برای نظافت باید از لباس حفاظتی، ماسک، چکمه و دستکش استفاده نمایند.
- استفاده از دستمال کاغذی هنگام عطسه یا سرفه کردن ضروری می باشد. (در صورتی که دستمال وجود نداشت از قسمت داخلی آرنج خمیده موقع سرفه و عطسه استفاده گردد).
- از دستمال مشترک برای تمیز کردن میز و صندلی و سایر وسایل استفاده نگردد. (ترجیحا" هر یک از کارکنان از دستمال نظافت شخصی یا دستمال نظافت یکبار مصرف استفاده نمایند).
- دست ها قبل از شستشو یا ضد عفونی شدن نبایستی در تماس با چشم، بینی و دهان قرار گیرد.
- از استعمال دخانیات به دلیل تاثیر آن بر تضعیف سیستم ایمنی بدن و مستعد نمودن افراد در ابتلا به ویروس خود داری شود.
- دریافت وجه نقد ممنوع است و پرداخت ها ترجیحا" به صورت آنلاین یا با استفاده از اپ ها و یا کارتخوان صرفا" توسط مشتری صورت گیرد.
- متصدی/مدیر/مالک موظف است یک جعبه دستمال کاغذی به منظور استفاده شاغلین و مشتریان در کنار دستگاه کارت خوان محل صنفی قرار دهد.
- کوتاه بودن ناخن از ضروریات رعایت بهداشت فردی می باشد.
- همه کارکنان بایستی دارای کارت بهداشت معتبر باشند.
- همه کارکنان بایستی دارای گواهینامه معتبر آموزش سلامت اصناف باشند.

بهداشت فردی (برای مشتریان):

- رعایت فاصله با متصدیان و شاغلین مراکز فوق حداقل ۲ متر ضروری می باشد.

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

- از ارتباط مستقیم دست با محصولات مواد غذایی و یا غذای آماده مصرف خود داری و با استفاده از تجهیزات از جمله قاشق و چنگال استفاده شود.
- از دست زدن مستقیم و بدون دستکش به وسایل و تجهیزات سرو مواد غذایی که به شکل مشترک استفاده می شود خود داری نمایند
- در صورت استفاده از آسانسور از لمس مستقیم دکمه های آسانسور خودداری گردد و حتما از دستکش یا دستمال استفاده شود
- در هنگام گرفتن خدمت در سالن پذیرایی استفاده از ماسک ضروری می باشد.
- از استعمال دخانیات به دلیل تاثیر آن بر تضعیف سیستم ایمنی بدن و مستعد نمودن افراد در ابتلا به ویروس خودداری نمایید.
- در هنگام نوشیدن انواع نوشیدنی از نی های یکبار مصرف بسته بندی شده و یا لیوان یکبار مصرف استفاده نمایید.
- بعد از هر بار استفاده از دستشویی دستها شستشو و ضدعفونی گردند.
- بعد از لمس وسایل مشترک دستها شستشو یا ضدعفونی شوند.
- از دست دادن و روبوسی کردن خودداری گردد.

۲. بهداشت مواد غذایی

- مواد غذایی فاقد بسته بندی حتما" باید با پوشش بهداشتی در ظروف مناسب نگهداری گردند.
- تحت هیچ شرایطی غذا جزء زمان سرو و مصرف نبایستی به صورت روباز قرار گیرند.
- در صورت استفاده از ظروف یکبار مصرف، لزوما" از ظروف یکبار مصرف مناسب استفاده شود.
- همه مواد اولیه از جمله نمک ، قند و شکر باید دارای پروانه بهره برداری و استاندارد باشد.
- از نگهداری لاشه گوشت و مرغ و انواع محصولات گوشتی و پروتئینی به صورت روباز و خارج از یخچال خود داری شود.
- ترجیحا" تهیه طیور و محصولات آن به صورت بسته بندی دارای مجوز سازمان دامپزشکی باشد.
- سرو نمک، فلفل، سماق، قند، شکر و آب آشامیدنی در بسته بندی های یکبار مصرف یکنفره انجام گیرد.
- محل تمیز کردن سبزیجات و سیفی جات با قطعه قطعه کردن گوشت جدا باشد.
- در صورت استفاده از سالاد و سبزی خوردن از بسته بندی دارای مجوز استفاده شود.

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

- در صورت استفاده از سالاد بار، ضمن رعایت سالمسازی، ظروف سالاد بار از پوشش مناسب برخوردار باشد.
- سرو مواد غذایی از جمله شیرینی، میوه، غذا و سالاد باید به صورت دیس پرس بوده و روی هر میز جداگانه باشد و پذیرایی به شکل سلف سرویس به دلیل عدم رعایت فاصله گذاری ها و خطر تجمع افراد ممنوع است.
- رعایت سایر دستورالعمل های مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی وزارت بهداشت الزامی است.

۳. بهداشت ابزار و تجهیزات

- کلیه تجهیزات مورد استفاده در طبخ و فرآوری به طور مستمر گندزدایی (حداقل یکبار قبل از شروع کار و یکبار بعد از هر شیفت کار و یکبار بعد از پایان کار روزانه) شود.
- همه تجهیزات در زمان عدم استفاده در داخل قفسه و یا کابینت دردار نگهداری شود و از نگهداری در خارج قفسه و یا کابینت خودداری شود.
- کلیه قفسه ها و میز کار و میز سرویس بطور مستمر بعد از پایان هر شیفت کاری که در دسترس شاغلین قرار می گیرند شستشو و گندزدایی گردند.
- از نگهداری و چیدن ظروف غذا و قاشق و چنگال بر روی میز سرو بدون پوشش خودداری شود.
- کلیه ظروف و تجهیزات از جمله قابلمه، قاشق، چنگال، لیوان، در زمان عدم استفاده در داخل قفسه های پوشش دار نگهداری شود.
- استفاده از قندان و نمکدان مشترک و نظایر آن تا اطلاع ثانوی خودداری شود.
- وسایل نظافت پس از هر بار استفاده گندزدایی شود.
- در صورت وجود رختکن و حمام، استفاده از وسایل بهداشتی شخصی ضروری است.
- تعبیه ظروف حاوی مواد ضد عفونی کننده دست ها با پایه نگهدارنده به تعداد مناسب در مراکز فوق، سرویس های بهداشتی و مواردی نظیر آن.

۴. بهداشت ساختمان

- استفاده از سیستم تهویه/هواساز و یا باز گذاشتن درب و پنجره به طوریکه گردش هوای مناسب در همه زمان ها داشته باشیم (۶ بار در هر ساعت گردش هوا انجام شود).
- در های ورودی و خروجی سالن به منظور گردش مناسب تر هوا در هنگام حضور مهمانان باز باشد. (البته با توجه شرایط جوی)
- همه درها و پنجره های باز شونده به بیرون در صورت باز بودن بایستی مجهز به توری باشند.

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

- همه قسمت های مراکز صنفی به ویژه سالن سرو غذا، آشپزخانه، نمازخانه و سرویس های بهداشتی بایستی بطور مستمر و در طول شبانه روز حتی در ساعات تعطیلی از تهویه مناسب برخوردار باشد.
- سرویس های بهداشتی (حمام و توالت) را به صورت مجزا و مستمر گندزدایی گردد.
- قبل از کشیدن سیفون توالت فرنگی، در آن را بگذارید تا میکروب ها در هوا پخش نشوند.
- سطوح دارای تماس مشترک شامل: درب ها، دستگیره درها، میز و صندلی، شیرآلات، نرده پله ها، تخت، کمد، کابینت، گوشی تلفن، دستگاه های کارت خوان و خود پرداز ها، کف پوش ها، کلید و پریزها، وسایل عمومی و نظایر آن با دستمال تمیز و خشک شده و سپس گندزدایی گردد.
- سیستم لوله کشی صابون مایع و دستمال کاغذی در توالت ها و سرویس های بهداشتی تعبیه گردد.
- دفع پسماند ها باید به شیوه بهداشتی در سطل های دردار پدالی صورت پذیرد و کلیه نیروهای خدماتی در خصوص جمع آوری و دفع پسماند رعایت تمامی ملاحظات بهداشتی (جمع آوری پسماند در کیسه های پلاستیکی محکم بدون درز و نشت) در آخر هر شیفت در دستور کار قرار دهند.
- محل های تجمع از جمله نمازخانه گندزدایی گردد. (در صورت وجود)
- هوای آسانسور باید تهویه مناسب داشته باشد و آسانسور بطور مرتب گندزدایی شود.
- گندزدایی محل استراحت شاغلین در صورت وجود بایستی حداقل یکبار بعد از هر شیفت کاری انجام شود.
- داخل محل استراحت در طول شبانه روز از تهویه مناسب بایستی برخوردار باشد.

نکات مهم

- معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی/ مراکز بهداشت شهرستان/محل، جهت انجام به موقع و در دسترس بودن تست سریع کووید ۱۹ را برای شاغلین در تالار و سالن های پذیرایی را برنامه ریزی نموده و با هماهنگی مراکز منتخب نسبت به انجام آن همانند سایر اقشار جامعه اقدام نمایند.
- مدیریت اماکن موضوع این پروتکل موظف است به منظور نظارت بر حسن اجرای پروتکل حاضر از کارشناسان بهداشت محیط (دارای کد ممیزی و گواهینامه خودکنترلی و خوداظهاری بهداشتی یا نیروی خرید خدمت دفاتر خدمات سلامت) استفاده نماید. حضور این کارشناس در زمان برگزاری مراسم در محل الزامی نیست اما مستند بازرسی و نظارت بر مراسم بایستی در اختیار مدیر قرار گیرد.

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

- مسئولیت حسن اجرای پروتکل حاضر بر عهده مدیریت اماکن موضوع این پروتکل می باشد.
- واحدهایی که توان رعایت پروتکل مذکور را ندارند حق فعالیت در هر وضعیتی شیوع بیماری را ندارند. مسئولیت نظارت و کنترل این موضوع با اتحادیه می باشد.
- امکانات لازم برای شستشوی مرتب دست ها و استفاده از ماسک یکبار مصرف و دستکش در طول شیفت (به ازاء هر شیفت حداقل ۲ ماسک) و شستشو و گندزدایی روزانه لباس کار برای نیروهای خدماتی باید فراهم شود.
- هنگام گندزدایی و نظافت، سالن ها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر هواکش نیز روشن باشد.
- از تی مخصوص فقط برای گندزدایی مکان هایی که امکان آلودگی وجود دارد استفاده نمایید.
- سطل زباله، دستمال ها، تی، وسایل نظافت و گندزدایی سرویس های بهداشتی باید از وسایلی که برای مکان های دیگر استفاده می شود، مجزا باشد.
- در صورت صدمه و آسیب لباس، دستکش و ماسک در طول مدت نظافت، حتما آن را تعویض نمایید.
- نظافت را از یک نقطه آغاز و در طرف یا نقطه مقابل به پایان برسانید (تی را به صورت مارپیچ حرکت دهید).
- تی هایی که برای نظافت کف سالن و غیره استفاده می شود باید دارای چند "سر" اضافی باشند.
- پس از استفاده از پارچه ها، دستمال نظافت و تی، می بایست در آب داغ شسته و سپس در محلول آب ژاول به مدت ۳۰ دقیقه غوطه ور بماند. بعد از آن در دمای اتاق خشک شده و برای استفاده آماده باشد.
- ترجیحا برای انجام نظافت، شستشو و گندزدایی از تجهیزات مکانیزه و ماشینی استفاده شود.

آموزش بهداشت

روش های آموزشی مناسب

- آموزش به صورت مجازی (از طریق شبکه های مجازی، وب سایت ها)
- در صورتی که آموزش از مسیرهای مجازی امکان پذیر نبود از طریق چهره به چهره با رعایت فاصله حداقل یک متر و استفاده از ماسک توسط دو طرف بلامانع است.

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

رسانه های مورد نیاز برای آموزش موضوعات مختلف: (موضوعات مورد آموزش در بند ذیل درج شده است)

- نصب استند و بنر های اطلاع رسانی
  - نصب پوستره های آموزشی
  - در صورت امکان، ارسال پیامک های آموزشی به گوشی های همراه
  - در صورت امکان، ارسال پیام های آموزشی در گروه های مجازی مربوطه
  - در صورت امکان، انتشار تیزر ، اینفوگرافی یا موشن گرافی در فضای مجازی
  - در صورت امکان، استفاده از صفحات نمایشی (led) جهت پخش پیام ها و تصاویر آموزشی
- موضوعات مورد آموزش برای گروه های هدف (نکته: مطالب آموزشی جهت تولید رسانه مانند بنر، پوستر و ... در بخش های دیگر همین راهنما موجود می باشد.)
- آشنایی با بیماری کرونا ویروس
  - آشنایی با علائم ابتلا به این ویروس
  - شناسایی افراد مستعد ابتلا
  - آشنایی با نحوه انتقال بیماری
  - آشنایی با زمان و نحوه استفاده از وسایل حفاظت فردی
  - آموزش مدت زمان ماندگاری ویروس بر روی سطوح
  - آموزش آشنایی با نحوه پوشیدن و درآوردن وسایل حفاظت فردی
  - آشنایی با نحوه صحیح دفع یا گندزدایی کردن وسایل
  - آموزش نکات بهداشت فردی
  - توصیه ماندن در خانه
  - روش های بهداشتی مراقبت از بیماران در منزل
  - آموزش فاصله گذاری اجتماعی
  - معرفی سامانه ۱۹۰ و سامانه ۴۰۳۰
  - سایر (با توجه به موضوعات مندرج در این راهنما)

نمونه فعالیت های آموزشی

- نصب استند یا بنر های آموزشی برای بکارگیری تمهیدات لازم در جهت مقابله با شیوع کرونا ویروس در محل کار
- نصب پوستر های هشدار دهنده در خصوص چگونگی انتقال بیماری کرونا
- نصب پوستر یا بنر راهنمای نحوه صحیح شستشوی دست ها در محل کار خصوصا سرویس های بهداشتی و محل سرو غذا
- آموزش نحوه استفاده از محلول ضدعفونی کننده دست به شاغلین
- نصب پوستر مرتبط با بیماری و توصیه ماندن در خانه در صورت وجود علائم
- آموزش توصیه های مرتبط با نحوه صحیح عطسه و سرفه و استفاده از دستمال کاغذی یا آرنج
- آموزش اقدامات لازم جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری به کارکنان و مراجعه کنندگان
- نصب بنر های آموزشی نحوه پیشگیری از انتقال بیماری های تنفسی
- نصب پوستر آموزشی نحوه صحیح استفاده از تجهیزات حفاظت فردی
- نصب پوستر نحوه صحیح پوشیدن، درآوردن و دفع وسایل حفاظت فردی
- نصب بنر غربالگری و بیماریابی در محل نگهداری و درب ورودی ساختمان
- نصب بنر ثبت نام و غربالگری در سامانه salamat.gov.ir
- بار گذاری پیام های بهداشتی بر روی سایت و شبکه های مجازی
- نصب پوستر سامانه پاسخگویی شکایات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شماره تلفن ۱۹۰ جهت اعلام موارد غیر بهداشتی به سامانه مذکور
- نصب پوستر معرفی سامانه ۴۰۳۰

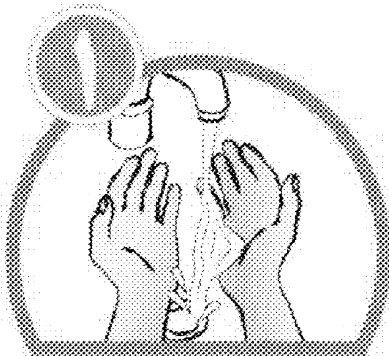
معاونت بهداشت

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در قالارهای پذیرایی

پیوست ۱: روش درست شستشوی دست‌ها

دست‌ها باید با آب گرم و صابون به مدت ۲۰ ثانیه به روش زیر شسته شوند:

- ۱- دست‌ها را مرطوب کنید
- ۲- از صابون مایع استفاده کنید
- ۳- کف دست‌ها را خوب به هم بمالید
- ۴- انگشتان را بشوئید
- ۵- مچ‌ها را بشوئید
- ۶- بین انگشتان را بشوئید
- ۷- آبکشی کنید
- ۸- با دستمال کاغذی خشک کنید (استفاده از حوله یک‌بار مصرف نیز مورد تایید است)
- ۹- شیر آب را با همان دستمال ببندید
- ۱۰- دستمال را در سطل زباله دردار بیندازید

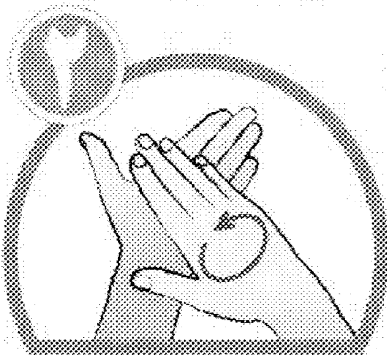
دست‌ها را تمییز کرده و بعد آن‌ها را صابونش کنید.

بازت‌هاست دی‌آه‌آه‌آه‌آه‌آه
آه‌آه‌آه‌آه‌آه‌آه
آه‌آه‌آه‌آه‌آه‌آه

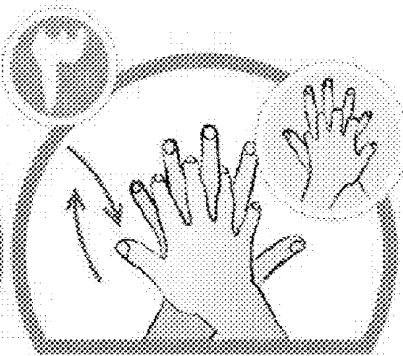
بازت‌هاست دی‌آه‌آه‌آه‌آه‌آه
آه‌آه‌آه‌آه‌آه‌آه
آه‌آه‌آه‌آه‌آه‌آه

روش درست شستن دست‌ها

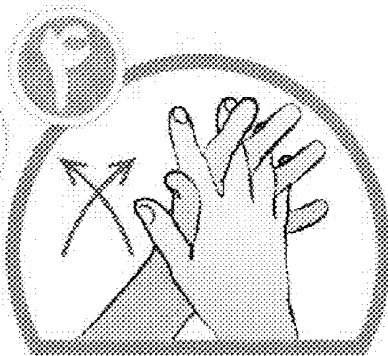
دوره ۱ مرحله

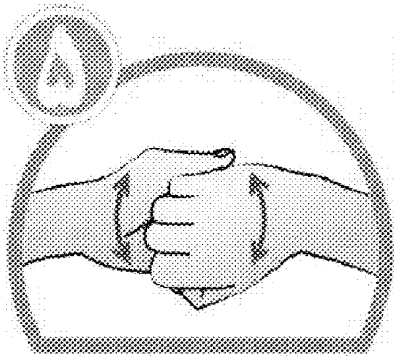
کف دست‌ها را با هم بشویید.

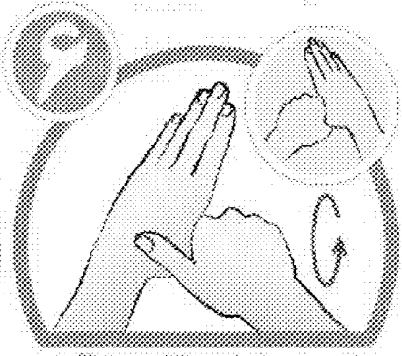
بین انگشتان را از قسمت پشت بشویید.

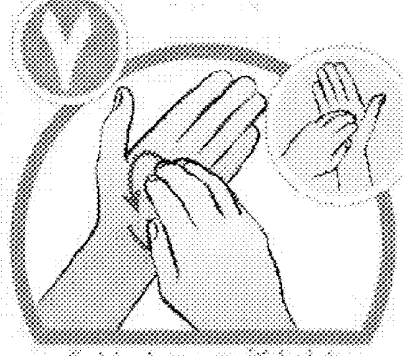
بین انگشتان را از روبرو بشویید.

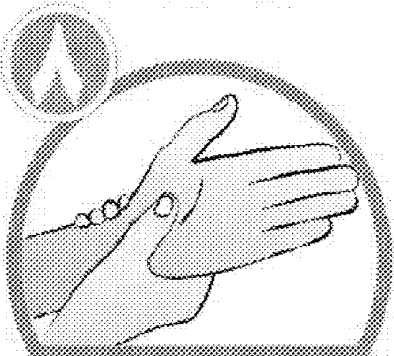
نوک انگشتان را در هم کرده کرده و به خوبی بشویید.

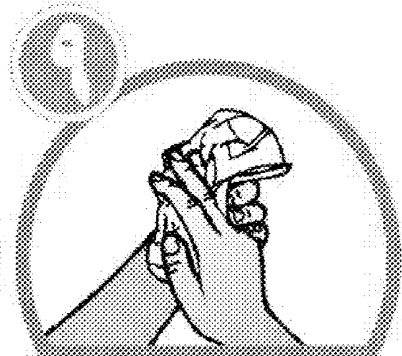
شست‌ها را جداگانه و دقیق بشویید.

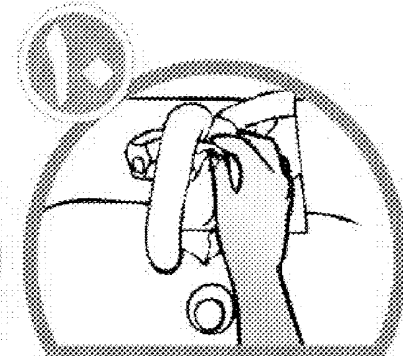
خطوط کف دست را با نوک انگشتان بشویید.

دور موج هر دو دست را بشویید.

دست‌ها را با دستمال خشک کنید.

با شامپو دستمال شیر آب را بشویید و دستمال را در سطل زباله بیاندازید.

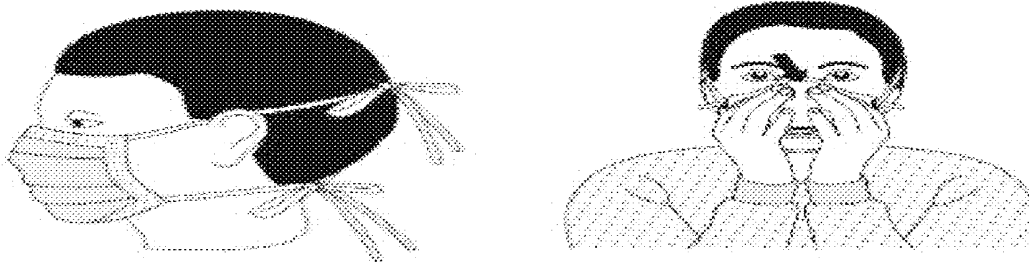

پیوست ۲: پوشیدن و درآوردن تجهیزات حفاظت فردی

مراحل پوشیدن وسایل حفاظت فردی (PPE) توصیه شده

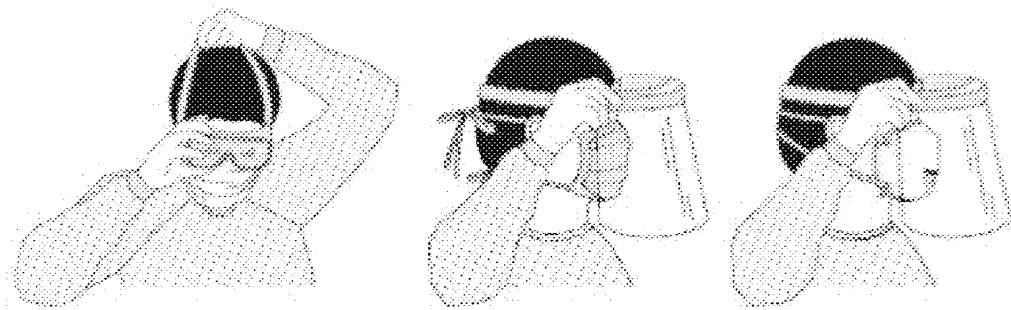
نوع PPE استفاده شده بسته به سطح پیشگیری در عفونت های استاندارد، تماسی، قطره‌ای و هوا برد بسیار متنوع است. روش صحیح پوشیدن و درآوردن هر نوع از این وسایل باید به افراد آموزش داده شود.

۱. ماسک یا رسیپراتور

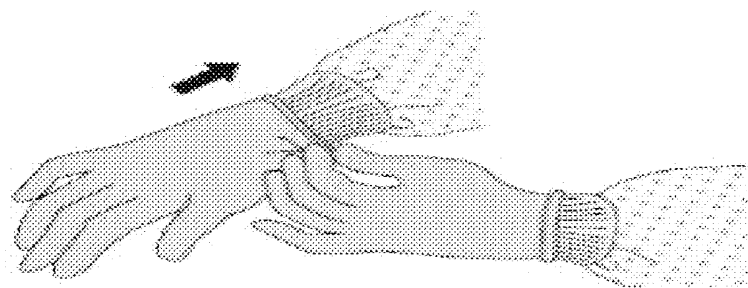
- اتصالات ایمنی یا نوارهای الاستیک در وسط سر و گردن قرار دهید.
- باند انعطاف پذیر را روی استخوان بینی وصل کنید.
- صورت و زیر چانه را به طور مناسب پوشش دهید.

۲. عینک یا شیلد صورت در صورت نیاز

- روی صورت و چشم ها و متناسب با آنها قرار بگیرد.

۳. دستکش ها

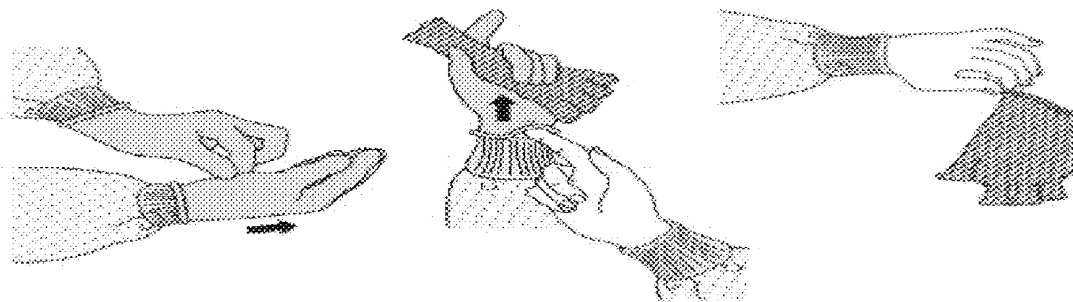
- تا روی مچ را کامل بپوشانند که تا روی مچ بند روپوش هم ادامه داشته باشد.
- ❖ استفاده از روش های کار ایمن برای محافظت از خود و محدود کردن انتشار آلودگی:
  - دست ها را از چهره خود دور نگه دارید
  - با سطوح لمس شده کمی در تماس باشید
  - دستکش ها را به هنگام پاره شدن یا آلودگی شدید عوض کنید
  - بهداشت دست را رعایت کنید

مراحل در آوردن وسایل حفاظت فردی (PPE) توصیه شده

روش های مختلفی برای درآوردن ایمن PPE بدون آلوده کردن لباس، پوست یا غشاهای مخاطی با مواد عفونی بالقوه وجود دارد. در اینجا یک مثال آورده شده است. قبل از خارج شدن از اتاق بیمار، تمام وسایل حفاظت فردی، به جز ماسک اگر استفاده شده است، در آورید. ماسک را بعد از ترک اتاق بیمار و بستن درب، از صورت خود خارج کنید.

PPE را به ترتیب مراحل زیر در آورید:

(۱) دستکش

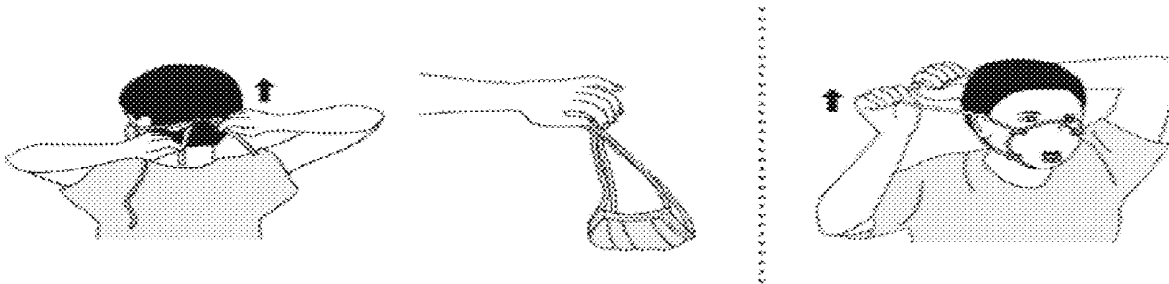

- اگر دستان شما هنگام درآوردن دستکش آلوده شده اند، بلافاصله دستان خود را بشوید یا از یک ضدعفونی کننده دست استفاده کنید.
- با استفاده از یک دست دستکش دار، قسمت کف دست دیگر را بگیرید و دستکش اول را از دست خارج کنید.
- دستکش درآورده شده را با دستکش نگه دارید. (شکل اول از سمت چپ)
- انگشتان دست بدون دستکش را زیر دستکش دست دوم در مچ دست ببرید و دستکش دوم را نیز خارج کنید. (شکل وسط)

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در تالارهای پذیرایی

- دستکش را درون ظرف زباله قرار دهید.

۲) ماسک

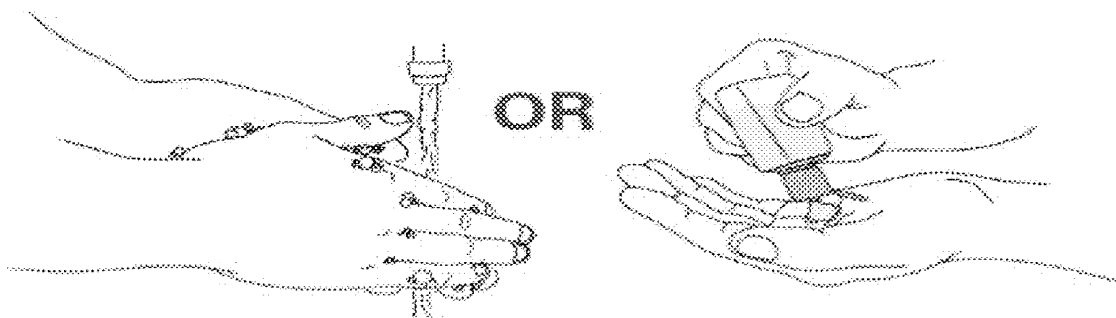
- قسمت جلوی ماسک آلوده است - دست نزنید.

- اگر در حین برداشتن ماسک، دستانتان شما آلوده شد، دست های خود را بلافاصله بشویید و از یک ضدعفونی کننده دست استفاده کنید.

- ابتدا بندهای پایین ماسک را باز کنید و سپس بندهای بالایی و بدون لمس کردن جلوی ماسک، آن را از صورت جدا کنید.

- ماسک را در یک ظرف زباله در دار قرار دهید.

- ۳) بلافاصله بعد از درآوردن همه وسایل حفاظت فردی، دست ها را بشویید یا از یک ضدعفونی کننده الکلی ۷۰٪ استفاده کنید.

پیوست ۳: گندزدا های سطوح

<p>از یک ماده گندزدایی مناسب با پایه کلر یا بر پایه الکلی استفاده کنید. از تماس کافی سطوح با ماده گندزدایی کننده مطمئن شوید. زمان مورد نیاز برای اثرگذاری گندزداها ۱۰ تا ۶۰ دقیقه رعایت گردد.</p>	<p>نکات عمومی</p>
<p>۱. مواد گندزدا و ضدعفونی بر پایه الکل دارای مجوز ۲. مواد گندزدا و ضدعفونی بر پایه الکل دارای مواد کواترنر آمونیوم ۳. مواد گندزدای اکسیدان نظیر پراکسید هیدروژن ۴. سفیدکننده</p>	<p>مواد گندزدا</p>
<p>۱. الکل برای از بین بردن ویروس ها موثر است. اتیل الکل ۷۰ درصد یک میکروب کش با طیف گسترده است و به طور کلی از الکل ایزوپروپیل بهتر است. الکل اغلب برای گندزدایی سطوح کوچک (به عنوان مثال در پوش لاستیکی ویال های دارویی مولتیپل دوز، ترمومتر ها) و گاهی سطوح خارجی تجهیزات (مثل استتوسکوپ و ونتیلاتور ها) استفاده می شود. ۲. به دلیل قابلیت اشتعال الکل استفاده از آن برای گندزدایی سطوح کوچک محدود و در فضا هایی با تهویه مطلوب استفاده می گردد. ۳. استفاده مکرر و طولانی از الکل به عنوان گندزدا می تواند باعث تغییر رنگ، تورم، سخت شدن و ترک خوردگی لاستیک و پلاستیک های خاص شود. ۴. هنگام گندزدایی و نظافت، سالن ها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر است هواکش نیز روشن باشد. ۵. در هنگام گندزدایی ملاحظات لازم به منظور جلوگیری از خطر برق گرفتگی در نظر گرفته شود. ۶. گندزدا ها باید با آب سرد یا معمولی تهیه گردد. ۷. محلول های گندزدا باید روزانه تهیه و استفاده شود (کارایی محلول پس از گذشت ۲۴ ساعت کاهش می یابد).</p>	<p>نکات مهم در خصوص مواد گندزدا و ضدعفونی بر پایه الکل دارای مجوز</p>

۸. امکانات لازم برای شستشوی مرتب دست‌ها و استفاده از ماسک یکبار مصرف در طول شیفت (به ازاء هر شیفت حداقل ۲ ماسک) و شستشو و گندزدایی روزانه لباس کار برای نیروهای خدماتی باید فراهم شود.

۱. گندزدایی قوی و موثر که ماده فعال آن هیپوکلریت سدیم در از بین بردن باکتری، قارچ و ویروس از جمله ویروس آنفولانزا موثر است اما به راحتی توسط مواد آلی، غیر فعال می‌شود.

۲. گندزداها و سفیدکننده‌های خانگی (با ۱۰ تا ۶۰ دقیقه زمان تماس)، با هزینه کم و به طور گسترده در دسترس است و برای گندزدایی سطوح در مراکز درمانی توصیه می‌شود.

۳. با این حال سفیدکننده‌ها غشاهای مخاطی، پوست و مجاری تنفسی را تحریک می‌کند و تحت تاثیر گرما و نور تجزیه می‌شوند و به راحتی با سایر مواد شیمیایی واکنش نشان می‌دهند. بنابراین سفیدکننده‌ها باید با احتیاط مصرف گردند.

۴. استفاده نادرست از سفیدکننده از جمله عدم رعایت میزان رقیق سازی توصیه شده (قوی تر و ضعیف تر) می‌تواند اثرات آن را برای گندزدا کاهش دهد و باعث آسیب دیدگی کارکنان مراقب بهداشتی گردد.

۵. برای تهیه و استفاده از سفیدکننده رقیق شده رعایت موارد زیر ضروری است:

- استفاده از ماسک، پیش‌بند ضد آب و دستکش و عینک برای محافظت از چشم در برابر پاشیدن توصیه می‌شود.

- محلول‌های سفیدکننده در محل‌های با تهویه مناسب مخلوط نموده و استفاده گردد.

- سفیدکننده با آب سرد مخلوط گردد (آب گرم باعث تجزیه هیپوکلریت سدیم می‌گردد و آن را ناکارآمد می‌نماید)

- در صورت استفاده از سفیدکننده حاوی هیپوکلریت سدیم آن را تا ۵ درصد رقیق نمایید.

- از به کار بردن سفیدکننده‌ها به همراه سایر مواد شوینده خانگی اجتناب گردد زیرا کارایی آن را کاهش داده و می‌تواند باعث واکنش‌های شیمیایی

نکات مهم در خصوص سفیدکننده

خطرناک شود. به‌عنوان مثال گازهای سمی در هنگام مخلوط کردن سفیدکننده با مواد شوینده اسیدی مانند موادی که برای تمیزکردن توالت استفاده می‌شود، تولید می‌گردد و این گاز می‌تواند باعث مرگ یا جراحت گردد. در صورت لزوم ابتدا از مواد شوینده استفاده نمایید و قبل از استفاده از سفیدکننده برای گندزدایی، کاملاً با آب بشویید.

سفیدکننده‌ها موجب خوردگی در فلزات می‌گردند و به سطوح رنگ‌شده صدمه می‌زنند.

- از تماس با چشم باید خودداری گردد. اگر سفیدکننده به چشم وارد گردد بلافاصله باید به مدت ۱۵ دقیقه با آب شسته و با یک پزشک مشورت گردد.

- سفیدکننده رقیق‌نشده وقتی در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد گاز سمی آزاد می‌نماید؛ بنابراین سفیدکننده‌ها باید در مکان خنک و دور از نور خورشید و دور از دسترس کودکان قرار داده شوند.

- هیپوکلریت سدیم با گذشت زمان تجزیه می‌شود برای اطمینان از اثربخشی آن از سفیدکننده‌هایی که اخیراً تولیدشده خریداری نموده و از ذخیره بیش از حد خودداری گردد.

- اگر از سفیدکننده رقیق استفاده کنید محلول رقیق‌شده را روزانه و تازه تهیه نموده و بر روی آن برچسب تاریخ رقیق‌سازی قید شود و محلول‌های تهیه‌شده بلا استفاده را بعد از ۲۴ ساعت دور بریزید. مواد آلی موجب غیرفعال شدن سفیدکننده‌ها می‌گردد، بنابراین ابتدا سطوح آغشته به مواد آلی باید تمیزشده و قبل از گندزدایی با ماده سفیدکننده عاری از مواد آلی گردد.

- سفیدکننده رقیق‌شده را باید دور از نور خورشید و در صورت امکان در ظروف تیره رنگ و دور از دسترس کودکان نگهداری گردد.

جدول ۱- راهنمای غلظت و مصرف هیپوکلریت سدیم

محلول اولیه: عمده محلول‌های سفیدکننده خانگی حاوی هیپوکلریت سدیم ۵ درصد معادل (PPM) ۵۰۰۰۰ کلر قابل دسترس

محلول توصیه‌شده: محلول ۱:۱۰۰ از هیپوکلریت سدیم ۵ درصد توصیه می‌شود استفاده از ۱ قسمت سفیدکننده به ۹۹ قسمت آب سرد لوله‌کشی (محلول ۱:۱۰۰ برای گندزدایی سطوح) برای دستیابی به غلظت مناسب هیپوکلریت سدیم، نسبت سفیدکننده به آب را تنظیم کنید. به‌عنوان مثال، برای آماده‌سازی سفیدکننده‌های حاوی ۲/۵ درصد هیپوکلریت سدیم، از دو برابر بیشتر از سفیدکننده استفاده کنید (یعنی ۲ قسمت سفیدکننده به ۹۸ قسمت آب)

کلر قابل دسترس بعد از رقیق‌سازی: برای سفیدکننده حاوی ۵ درصد هیپوکلریت سدیم یک محلول ۱:۱۰۰، کلر قابل دسترس در حدود ۰/۰۵ درصد یا ۵۰۰ پی پی ام خواهد بود

محلول‌های سفیدکننده شامل غلظت‌های دیگر از هیپوکلریت سدیم با مقادیر متفاوتی تهیه خواهند شد تا رقت موردنظر حاصل گردد

زمان تماس برای کاربردهای متفاوت:

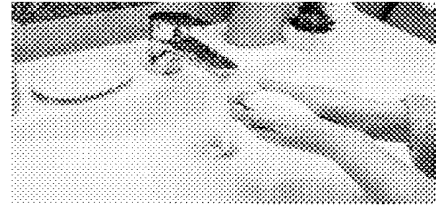
- سطوح غیرمتخلخل: بیشتر یا مساوی ده دقیقه توصیه می‌گردد
  - گندزدایی از طریق غوطه‌ورکردن اقلام: زمان تماس ۳۰ دقیقه توصیه می‌شود (برای تی‌ها، دستمال، لباس، دستکش و نظایر آن)
- نکته: سطوح باید از مواد آلی تمیز گردد (مانند تمیزکردن مدفوع، استفراغ، ترشحات، خون یا دیگر مایعات بدن قبل از گندزدایی یا غوطه‌وری)

جدول ۲- راهنمای تهیه مواد گندزدا

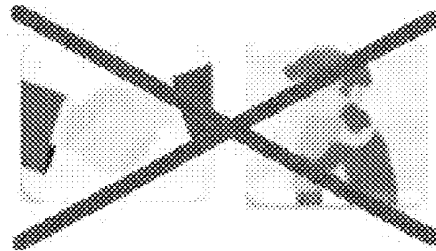
غلظت مورد نیاز	گندزدایی در دسترس	نسبت گندزدا به آب سرد
کلر قابل دسترسی ۵۰۰ پی پی ام	آب ژاول ۵ درصد (۵۰۰۰۰ پی پی ام)	۱ واحد گندزدا ۹۹ واحد آب سرد
پی پی ام یا ۰/۰۵ درصد	ام کلر قابل دسترس دارد)	

پیوست ۴: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس

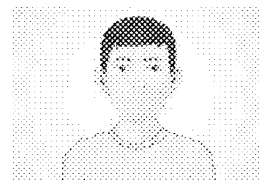
✓ قبل از خوردن و آشامیدن دست های خود را تا بالای مچ به مدت حداقل ۲۰ ثانیه با آب و صابون بشویید و در صورت عدم دسترسی به آب سالم از مواد ضدعفونی کننده بر پایه الکل استفاده نمایید؛

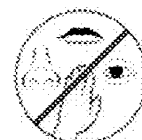
✓ از تماس با افرادی که مریض هستند خودداری کنید. از روبوسی و دست دادن با افراد دیگر بپرهیزید (فاصله ۲ متر از افراد حفظ شود)؛

✓ افراد بیمار و مشکوک حتما از ماسک استفاده نمایند؛

✓ از دست زدن به چشم، بینی و دهان خودداری کنید؛

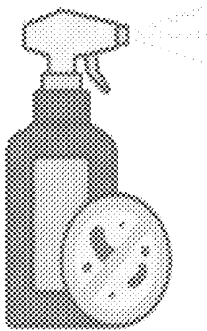

✓ هنگام عطسه و سرفه، دهان و بینی خود را با دستمال کاغذی بپوشانید و دستمال را در سطل زباله بیندازید؛

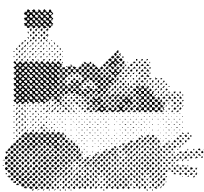

✓ اگر علائم سرماخوردگی دارید در منزل استراحت کنید؛

✓ سطوحی که در تماس مکرر با آن هستید را گندزدایی نمایید؛

✓ سیستم ایمنی خود را با مصرف میوه و سبزیجات تازه تقویت نمایید؛

✓ به اطرافیان خود آموزش دهید؛